

تحلیل اقتصادی صید کیلکا در سال ۱۳۹۲

صنعت صید کیلکا در سه دهه گذشته دستخوش تغییرات قابل توجهی بوده است دهه ۱۳۷۸-۱۳۶۸ سالهای شکوفایی و رشد چشمگیر این صنعت بوده است در این سالها تعداد شناورهای کیلکا گیر از ۹ فروند به ۱۱۸ فروند و میزان صید از ۱۵۰۸ تن به حدود ۶۰۰۰۰ تن رسید تاسیس سه بندر صیادی و ۳۹ کارخانه فرآوری نیز مربوط به همین دوره بوده است .

از سال ۱۳۷۹ صید کیلکا ماهیان با یک بحران (کاهش شدید و ناگهانی صید) روبرو گردید میانگین صید سالانه هر شناور که در سال ۱۳۷۸ حدود ۶۰ تن بود در سال ۱۳۸۲ به مقدار ۷۰ تن کاهش و فعالیت شرکتهای فعال در این بخش از حیز انتفاع خارج گردید لاجرم در چارچوب طرح ملی تعدیل ناوگان صیادی کیلکا تعداد ۸۹ فروند شناور توسط شیلات خریداری و از عرصه صید و صیادی خارج و شناورهای باقیمانده برای ادامه فعالیت در این عرصه به ۲۹ فروند رسید.

در طی یکدهه اخیر متوسط شناورهای فعال در استان ۲۵ فروند بوده است این شناورها بعد از یکدوره رکود قابل توجه در صید ، از سال ۱۳۸۹ با یک افزایش نسبی در صید سالانه خود مواجه بوده اند چنانکه میانگین صید سالانه هر شناور در چهار سال اخیر ۲۵۰ تن گزارش شده است.

این شرایط امیدها و انگیزه صیادان را برای ادامه حضور در این صنعت بیش از گذشته نموده است با توجه به وضعیت جدید و تاکید محافل کارشناسی و مدیریتی شیلاتی بر ضرورت دستیابی به اطلاعات بیشتر از اوضاع اقتصادی فعالین این صنعت ، بررسی اقتصادی شرکتهای صیادی کیلکا گیر در دستور کار معاونت صید و بنادر ماهیگیری شیلات گیلان قرار گرفت که نتایج بدست آمده بصورت اجمالی در این گزارش آمده است.

روش جمع آوری اطلاعات :

در این بررسی ابتدا کارشناسان مرتبط در حوزه معاونت صید جهت اخذ اطلاعات مورد نیاز نسبت به تهیه فرمت های متناسب اقدام و برای جمع آوری اطلاعات از مجموع ۲۵ شرکت صیادی فعال در استان تعداد ۵ شرکت کیلکا بعنوان نمونه انتخاب شدند سپس با رجوع به سوابق موجود در شرکت (اسناد مالی) و نشست با مدیریت شرکتهای منتخب اقدام به اخذ اطلاعات و تکمیل فرم ها گردید اطلاعات جمع آوری شده پس از استخراج و جمع بندی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند .

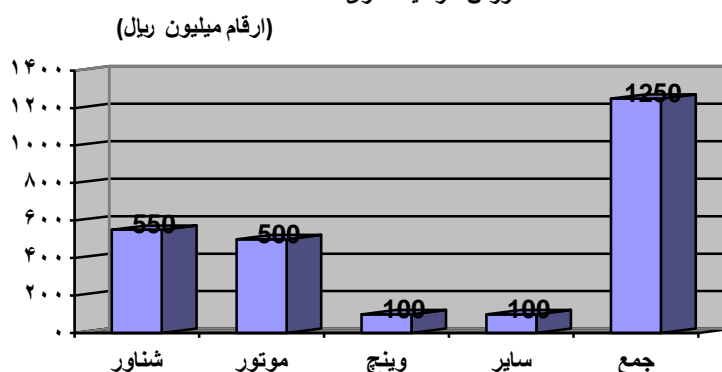
آمار صید این شرکتهای که در نزد معاونت صید شیلات استان قرارداد شده است (صید سال ۱۳۹۲) از دیگر منابع اصلی این بررسی بوده است .

* در روش صید کیلکا ، صیادان معمولاً " با استفاده از یک شناور صیادی صنعتی (لنج) اقدام به ماهیگیری مینمایند برابر اطلاعات ماخوذه ارزش ریالی سرمایه گذاری انجام شده توسط هریک از شرکتهای فعال دراین بخش درسال ۱۳۹۲ معادل ۱۲۵۰ میلیون ریال بوده است که اطلاعات آن درجدول زیر آمده است:

جدول شماره ۱: سرمایه گذاری

شرح	مقدار	ارزش سرمایه گذاری (میلیون ریال)
شناور	۱	۵۵۰
موتور(اصلی وفرعی)	۳	۵۰۰
وینچ	۲	۱۰۰
سایر موارد (کابل برق، سیم بکسل، لنگر، زنجیر)	—	۱۰۰
جمع		۱۲۵۰

ارزش سرمایه گذاری

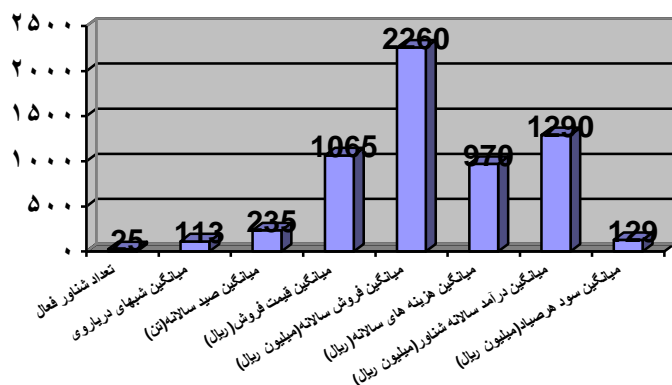
* لازم به ذکر است اقلام سرمایه ای که در جدول فوق به آن اشاره شده است غالباً " مستعمل وسالها از عمر آن گذشته است ، چنانچه اقدام به سرمایه گذاری جدید در نظر باشد ارزش اقلام سرمایه ای یادشده بمراتب بیشتر خواهد بود.

* در سال ۱۳۹۲ هر شناور صیادی کیلکاگیر بطور میانگین فقط ۱۳ شب دریاروی صیادی داشته است و در مابقی ایام سال بدلالیلی از قبیل کمبود صید، کولاکی بودن دریا، فصل تخم‌ریزی ماهیان و... فعالیت ماهیگیری نداشته اند این شناورها در هر شب بطور متوسط ۲۱۰۰ کیلوگرم و در کل سال جمعاً ۵۸۶۰ تن صید داشته اند این مقدار صید بعد از کسر هزینه های سالانه، درآمدی (سود) بمیزان ۱۲۹۰ میلیون ریال برای آنها در پی داشته است. (میزان صید، درآمد و... یک شناور صیادی در جدول شماره ۲ آمده است)

جدول شماره ۲: میزان صید، درآمد و هزینه های یک شناور صیادی کیلکا- سال ۱۳۹۲

شرح	واحد	مقدار
تعداد شناور فعال	فروند	۲۵
میانگین شبهای فعالیت یک شناور	شب دریاروی	۱۱۳
میانگین صید سالانه	تن	۲۳۵
میانگین قیمت فروش	ریال	انسانی: ۱۲۰۰۰، بودری: ۹۳۰۰
میانگین فروش سالانه	میلیون ریال	۲۲۶۰
میانگین هزینه های سالانه	میلیون ریال	۹۷۰
میانگین سود (درآمد سالانه شناور)	میلیون ریال	۱۲۹۰
میانگین (درآمد سالانه صیاد)	میلیون ریال	۱۲۹

میزان صید، درآمد و هزینه های یک شناور صیادی کیلکا- استان گیلان ۱۳۹۲

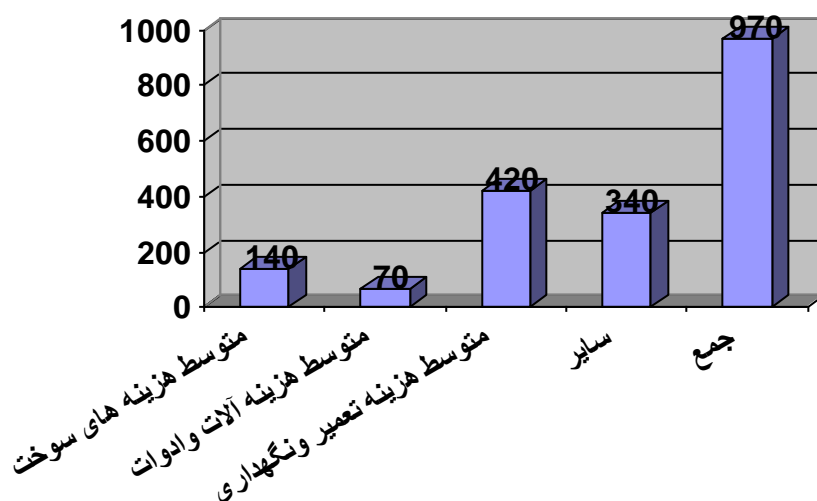

* در جدول زیر (جدول شماره ۳) به اقلام هزینه ای شرکتهای صیادی کیلکا در سال ۱۳۹۲ اشاره شده است براساس بررسی بعمل آمده از مجموع ۹۷۰ میلیون ریال هزینه سالانه هر شرکت صیادی کیلکا، هزینه تعمیر و نگهداری شناورها بیشترین سهم هزینه های سالانه را به خود اختصاص داده است (۴۳ درصد). لازم به ذکر است این امر عمدتاً ناشی از فرسودگی و گذشت بیش از دودهه از عمر شناورها می باشد.

جدول شماره ۳: برآورد متوسط هزینه سالانه یک فروند شناور صیادی کیلکا - سال ۱۳۹۲ (ارقام به میلیون ریال)

شرح	نمونه اول	نمونه دوم	نمونه سوم	نمونه چهارم	نمونه پنجم	جمع	میانگین
هزینه های سوخت	۱۳۰	۱۵۰	۱۴۰	۱۶۰	۱۱۰	۶۹۰	۱۴۰
هزینه آلات و ادوات صید	۶۰	۸۰	۷۰	۹۰	۳۰	۳۳۰	۷۰
هزینه تعمیر و نگهداری	۷۵۰	۲۸۰	۷۰۰	۱۷۰	۳۰۰	۲۱۰۰	۴۲۰
سایر	۲۶۰	۲۷۰	۲۷۰	۴۹۰	۴۲۰	۱۷۱۰	۳۴۰
جمع	۱۲۰۰	۷۸۰	۱۱۸۰	۹۱۰	۷۶۰	۴۸۳۰	۹۷۰

متوسط هزینه سالانه یک فروند شناور صیادی کیلکا- سال ۱۳۹۲ (ارقام به میلیون ریال)

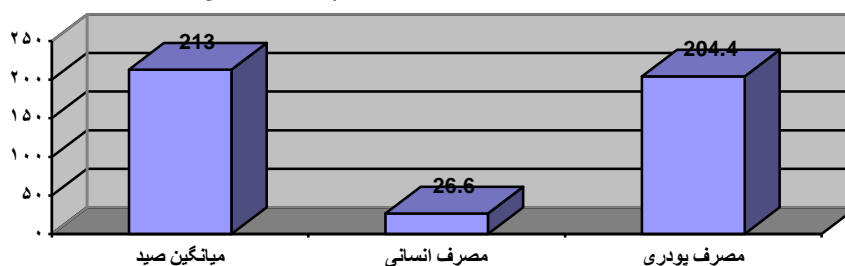

* حجم فعالیت یک شناور صیادی به تناوب و در فصول مختلف سال ۱۳۹۲ در جدول زیر (جدول شماره ۴) نشان داده شده است برای این اساس بیشترین شبهای دریاروی این شناورها مربوط به فصل تابستان بوده و در مجموع نیز هر شناور صیادی در طول سال ۱۱۳ شب دریانوردی صیادی داشته است.

جدول شماره ۴: آمار و اطلاعات صید یک شناور در سال ۱۳۹۲ - ارقام صید به تن

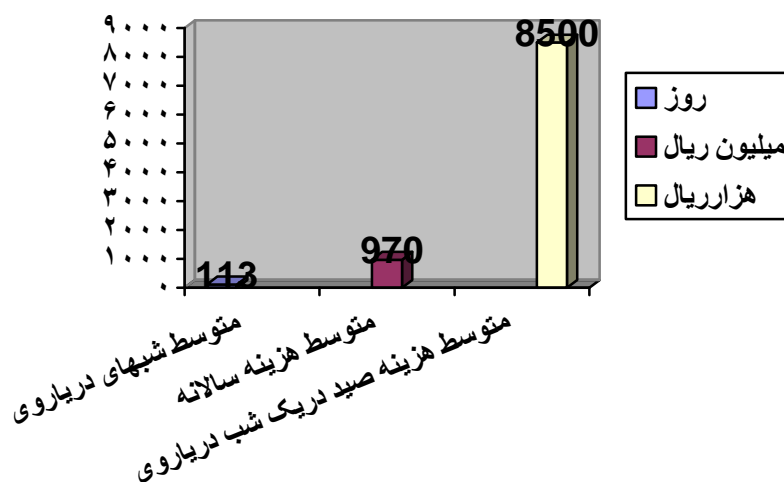
فصل	میانگین صید	شبهای دریاروی	مصرف انسانی	مصرف پودری
بهار	۱۲	۱۳	۱/۴	۱۰/۶
تابستان	۱۳۳	۵۲	۱۵/۳	۱۱۷/۷
پائیز	۲۷	۱۸	۳/۱	۲۳/۹
زمستان	۵۹	۳۰	۶/۸	۵۲/۲
جمع	۲۳۱	۱۱۳	۲۶/۶	۲۰۴/۴

میانگین صید سالانه یک شناور به تفکیک پودری و انسانی

جدول شماره ۵: متوسط هزینه صید یک شب دریانوردی شناورهای صید کیلکا استان گیلان - سال ۱۳۹۲

متوسط شبهای دریانوردی سالانه	۱۱۳ شب
متوسط هزینه سالانه شناور	۹۷۰ میلیون ریال
متوسط هزینه صید یک شب دریاروی	۸/۵ میلیون ریال

مهمترین شاخص های صید یک شناور کیلکاگیر در سال ۱۳۹۲

- * میانگین شبهای فعالیت ۱۱۳ شب
- * میانگین صید سالانه ۲۳۵ تن
- * میانگین هزینه سالانه ۹۷۰ میلیون ریال
- * میانگین سود (درآمد سالانه) ۱۲۹۰ میلیون ریال
- * هزینه صید هر کیلو ماهی کیلکا ۴۱۲۸ ریال
- * مقدار صید برای پوشش میانگین هزینه ها ۱۰۵ تن

تهیه کنندگان:
 اکبر ایلدرم: معاون صید و بنادر ماهگیری
 جابر زارع: رئیس اداره امور صید
 علی اصغر قربانی: کارشناس مسئول امور صید
 مسعود نیک پور: کارشناس امور صید